■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
■ مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

پنجشنبه ۲۵ آبان ۱۴۰۲ | ۲ جمادی‌الاول ۱۴۴۵
۲۰ صفحه | سال بیست‌وچهارم - شماره ۶۶۳۴
Thursday | November 16 | 2023

جام جم

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۹۱۳۰۴۱۴۲ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۹۱۳۰۴۱۴۲ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

سلطه ایتالیایی بر سفره ایرانی

در روز جهانی فست‌فود، سراغ آمار مصرف این نوع غذا در ایران رفته‌ایم

سر که بچرخانید می‌بینید که راسته خیابان‌ها پر از مغازه‌هایی شده که با نور تند و تیز نئون‌های‌شان شما را دعوت به تناول فست‌فود می‌کنند. فلافل و مرغ آماده یا پیتزا و همبرگر هم فرقی نمی‌کند، بوی تند خوراکی می‌پیچد در پیاده‌رو و هر چند متر به چند متر یک مغازه غذیه‌فروشی افتتاح می‌شود. تا دو دهه پیش تنها در شهرهای بزرگ و آن هم برای طبقه اجتماعی خاصی، فست‌فود به‌عنوان یک غذا محسوب می‌شد اما حالا فست‌فودها راه‌شان را به سفره روستاییان ایران هم باز کرده‌اند و ذائقه کودکان امروزی بیش از آنچه به غذاهای سنتی ایرانی آشنا باشد به ماگاریتا و پپرونی و... آشناست؛ گرچه مصرف فست‌فود به‌واسطه تغییر سبک زندگی جهانیان در تمامی دنیا رو به افزایش است. در تصدیق این گزاره همین بس که بدانیم در هر ثانیه ۷۷ ساندویچ مک‌دونالد به فروش می‌رود. در ایران آمارهای مختلفی از میزان استفاده از غذاهای آماده وجود دارد. آماری غیررسمی حکایت از این دارد که مصرف استفاده از فست‌فود ۳۵ درصد از تغذیه روزانه ایرانیان را به خود اختصاص می‌دهد که البته سنجه‌های رسمی صورت گرفته نشان از نادرستی آن دارد و نمودار استفاده از سوسیس، کالباس و همبرگر در ۱۰ سال گذشته اساساً کاهشی بوده است. به‌عنوان مثال مقدار مصرف سوسیس و کالباس به‌طور میانگین از ۷۰ گرم در سال ۸۵ به ۱۵ گرم در سال ۱۴۰۰ رسیده است. چه افزایش قیمت آن دلیل این کاهش باشد و چه تغییر ذائقه جامعه ایرانی (که این یکی کمی بعید است) بالاخره می‌دانیم مصرف این غذا طی ۱۰ سال گذشته کمتر شده است. تناقض‌هایی هم در این میان به چشم می‌خورد که جالب توجه است. به‌عنوان مثال میزان مصرف فست‌فود در حالی در جامعه ایرانی بالاتر از گذشته است که طی یک نظرسنجی از ۱۰۱ هزار نفر، ۸۲ درصدشان گفته‌اند ترجیح‌شان غذای ایرانی است اما حداقل در مصرف، این موضوع تناقض دارد. به این معنا که در حالی ترجیح جامعه ایرانی مصرف غذای ایرانی است اما مصرف فست‌فودها سهم بیشتری نسبت به ترجیح آنها در سفره دارد. رد افزایش مصرف فست‌فود را می‌توان از سنجه‌های نظام سلامت هم متوجه شد. برای اثبات آن تنها یک فقره آماری بس که تاثیر مصرف فست‌فود روی افزایش ابتلا به بیماری دیابت مشهود است و میزان ابتلا به این بیماری طی پنج سال گذشته از ۱۱ درصد به ۳۰ درصد رسیده است.

متوسط فست‌فود مصرفی به تفکیک استان
بر مبنای گزارش فرهنگ رفتار خانوار (تعداد دفعه در ماه)

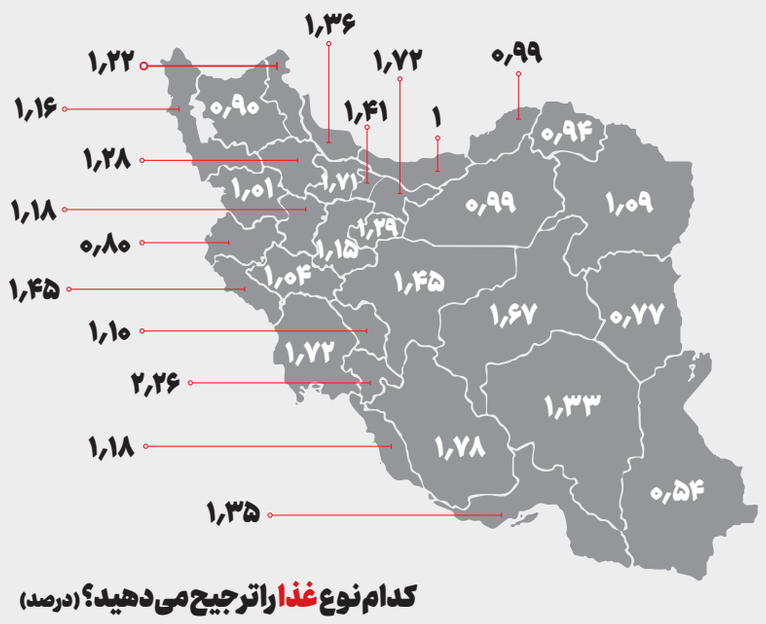

کدام نوع غذا را ترجیح می‌دهید؟ (درصد)

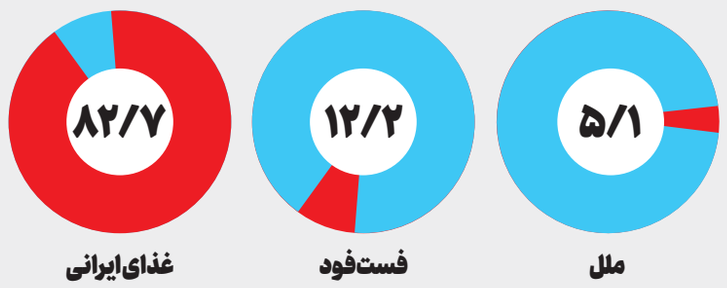

مردم جهان چقدر فست‌فود می‌خورند؟

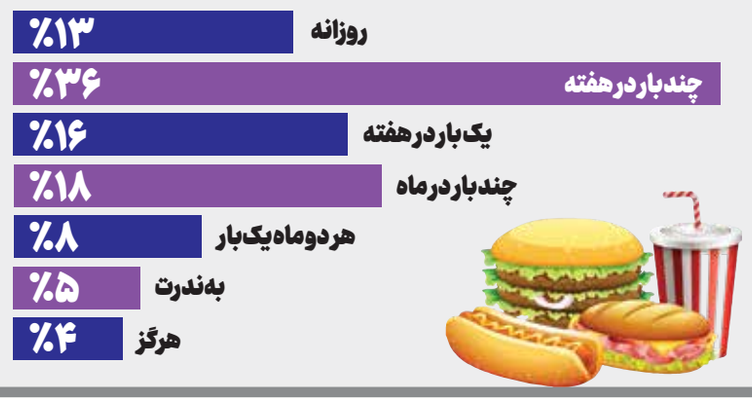

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۴۹	غروب آفتاب: ۱۶:۵۷
اذان مغرب: ۱۷:۱۶	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۰۶
اذان صبح (فردا): ۰۳:۲۳	طلوع خورشید: ۰۶:۴۲

امروز در تاریخ

■ سالروز وفات علامه محمدتقی جعفری/ ۱۳۷۷
■ زادروز محمد شمس لنگرودی/ ۱۳۲۹

حکمت

امام علی (ع): درنگ در کارها، اوج خردمندی است و شتاب‌زدگی، اوج حماقت است./ نهج‌البلاغه

واحه

عاشقی را چه نیاز است به توجیه و دلیل
که تو ای عشق همان پرسش بی‌زیرایی/ قیصر امین‌پور

نکته‌روز

پایان کابوس میانکاله؟

شاید یکی از پرتکرارترین اخبار در حوزه محیط‌زیست همین باشد؛ این‌که ماجرای احداث پتروشیمی در میانکاله منتفی شد! و البته هربار مدتی بعد دوباره سروکله خودروهای سنگین بر این زیست‌کره ناب ایران پیدا شود. این بار اما به نظر می‌رسد قضیه جدی‌تر است. این‌که بالاخره کابوس احداث پتروشیمی در میانکاله پایان گرفته است. این پایان کابوس هم از انتشار نامه وزارتخانه نفت در رسانه‌ها قوت گرفته؛ نامه‌ای که در آن وزارتخانه نفت موافقت خود با احداث صنعت پتروشیمی در میانکاله را باطل کرده است.

میانکاله، نفس کشید

نام پتروشیمی میانکاله نخستین بار در اسفند سال ۱۴۰۰ در رسانه‌ها مطرح شد و با وجود توقف آن در سال ۱۴۰۱ با دستور دادستانی، تبعات آن و چالش‌های محیط‌زیستی که برای کشور ایجاد کرده بود، تا همین چند روز پیش همچنان ادامه داشت.

ردپاهای مرموز

با وجود غیرقانونی بودن این پروژه به دلیل نداشتن مجوز ارزیابی محیط‌زیستی اما برخی افراد با دستاویز قرار دادن مصوبه سال ۱۳۹۷ هیأت وزیران دولت حسن روحانی، عملیات عمرانی را شبانه بابت این کار ادامه دادند.

نابودی با رمز اشتغال

مسئولان استان مازندران تکرار می‌کنند که هدف از ساخت این پروژه، اشتغالزایی است! اما بررسی ابعاد زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی پروژه خلاف این ادعا را ثابت می‌کرد.

ابطال موافقت وزارت نفت

اصلی‌ترین موردی که متولیان پتروشیمی موافقت‌نامه وزارت نفت بود اما حالا انتشار نامه وزارت نفت نشان داد که این وزارتخانه موافقت خود با احداث این صنعت را باطل کرده است.

پیروزی طبیعت

کشمکش‌های این پروژه، طی دو سال جامعه محیط‌زیست کشور را درگیر خود کرده بود و به دلیل مخالفت صریح و چندباره سازمان حفاظت محیط‌زیست، ایجاد این پتروشیمی به معنای پایانی بر حفاظت محیط‌زیست در کشور بود اما این اتفاق نیفتاد.

پیشخوان

جهانی که در آن زندگی می‌کنیم

نگاهی به کتاب «زیستن در جهان دوپاره»؛ درباره مغزپژوهی در جهان موجود

نویسنده: عبدالرحمن نجل رحیم
نشر: مرکز
سال چاپ: ۱۴۰۲
تعداد صفحه: ۲۵۶

کتاب زیستن در جهان دوپاره بیش از آثار قبلی نویسنده به نقد علمی ـ اجتماعی زیست جهان موجود پرداخته، هر چند سطح دغدغه‌های اجتماعی در این کتاب بیش از آثار پیشین است ولی مبنای این نگاه نقادانه، همچنان دانش بینارشته‌ای شناختی مغزپژوهی اجتماعی ـ انتقادی است. او در مقدمه کتاب می‌نویسد: «این کتاب بازگوی نگرانی‌های اساسی من است نسبت به زیست جهانی که در آن زندگی می‌کنیم و خطراتی که به‌زیستی و حیات جمعی انسان معاصر و نسل‌های آینده را تهدید می‌کند.» نجل رحیم پزشک است و با سابقه بیش از ۵۰ سال تجربه، تدریس و درمان در مراکز علمی و درمانی داخل و خارج از کشور معیار و محک درست و بحقی برای قضاوت در این حوزه دارد. بخش بزرگی از دغدغه‌های او در کتاب زیستن در جهان دوپاره نیز در حوزه اخلاق پزشکی است. او معتقد است از آنجا که اصلاح و بهبود بدون انتقاد از وضع موجود ممکن نیست، لذا مشفقانه به تحلیل شرایط و ابراز کاستی‌ها در این حوزه پرداخته و باز همان‌طور که خودش می‌گوید: ذهن ما از بدن جدا نیست، حرمت ذهن ما را باید ناشی از توانایی‌های استعلا یافته بدن ما، میانجیگری مغز در رابطه با دیگری و جامعه دانست. در امر درمان نیز پزشک و بیمار نمی‌توانند از هم جدا و بیگانه باشند.

درجهت عکس

عرفان سامان‌فر/ ایرنا

شاهکار طبیعت

طبیعت خوبی دارد که تماشایش هم می‌تواند به آرامش درونی تماشاگرانش بینجامد. این زمین هم مملو از شگفتی‌های طبیعت است. نمونه‌اش تالاب گندمان یکی از دو تالاب بین‌المللی چهارمحال و بختیاری که هوش از سر هر بیننده‌ای می‌برد.

محیط زیست

سیل مازندران طبیعی نیست

■ به گفته کارشناس ارزیابی و مخاطرات محیط‌زیست، جاری شدن سیلاب در استانی مثل مازندران که بیشتر وسعت آن با اراضی جنگلی پوشیده شده، طبیعی نیست.

کیوآرکد را اسکن کنید

جهان

شیری که آرامش شهرها را به هم زد!

■ پرسه چند ساعته یک شیر فراری در خیابان‌های شهرِرُم ایتالیا، مردم این شهر را به وحشت انداخت. شهرداری اعلام کرده این شیر از سیرک فرار کرده است.

کیوآرکد را اسکن کنید

بین‌الملل

اعتراض پشت درخانه بایدن

■ صدها نفر از مردم آمریکا در حمایت از مردم فلسطین مقابل خانه جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا در شهر ویلمینگتون ایالت دلاور تجمع کردند.

کیوآرکد را اسکن کنید

دانش

خرس‌های فیزیکدان

■ طبق قوانین فیزیک مقدار فشار با مساحت سطح، رابطه عکس دارد و خرس‌های قطبی از این قانون استفاده کرده و از روی رودخانه یخ‌زده عبور می‌کنند.

کیوآرکد را اسکن کنید

پرتره

تماشا

همیشه اونی بازنده است که حرف اول را می‌زند!

درخشش تمام عیار

کیوآرکد را اسکن کنید

می‌گویند آدم‌ها گذر عمر را بیشتر از تغییرات در خود، در گذر ایام بر دیگران متوجه می‌شوند. همین امروز که لئوناردو دی‌کاپریو ۵۰ ساله شده است، شاید مواجهه ابتدایی ما همین باشد، این‌که واقعا این همه سال گذشته و آن نوجوان خوش چهره حالا میانسالی ۵۰ ساله شده است؟ باور کنید یا نه، لئوناردو دی‌کاپریو از دهه ۷۰ بازیگری کرده است. او اولین بازی خود را در سال ۱۹۷۹، تنها در پنج سالگی، در یک نمایش کودکانه انجام داد. به گفته مجله پیپل، دی‌کاپریو به دلیل «شلوغ‌کاری زیاد» خیلی زود از صحنه فیلمبرداری اخراج شد. پیشینه دی‌کاپریو بیش از آن چیزی که فکر می‌کنید شگفت‌آور است. میراث لئو که در سال ۱۹۷۴ در خانواده ارملین و جورج دی‌کاپریو متولد شد، اروپا را در بر می‌گیرد. در حالی که پدرش آلمانی-ایتالیایی است، مادر دی‌کاپریو اصالت روسی دارد.

اگر رابرت دنیرو نبود، لئوناردو دی‌کاپریو ممکن بود جایی که امروز است، نباشد. در سال ۱۹۹۲ رابرت دنیرو، لئوناردو را از میان یک گروه ۴۰۰ نفره بازیگران جوان برای ایفای نقش اصلی در زندگی این پسر، فیلمی که در آن دنیرو نقش ناپدری لئو را بازی می‌کرد، انتخاب کرد. این فیلم شکست بزرگ دی‌کاپریو بود و او را در مسیر ستاره شدن قرار نداد. زمانی که دی‌کاپریو ۱۱ ساله بود، یکی از اهالی سینما به وی گفت: نامش طولانی و سخت است و بهتر است نام خود را به لنی ویلیامز تغییر دهد تا بیشتر آمریکایی به نظر برسد. خوشبختانه، او در برابر آن نظر مقاومت کرد و تصمیم گرفت نام خود را که ریشه ایتالیایی دارد حفظ کند. دی‌کاپریو طی دوران فعالیت حرفه‌ای خود جوایز متعددی دریافت کرده که یکی از آنها تمشک طلایی بدترین زوج سینمایی است!

■ در سال ۲۰۰۵ لئو جزیره‌ای را در سواحل بلیز به قیمت ۱/۷۵ میلیون دلار خریداری کرد — ۲۰۰۵

■ در سال ۲۰۰۲ قرار بود لئوناردو دی‌کاپریو نقش مرد عنکبوتی را بازی کند اما با تهیه‌کنندگان به توافق نرسید — ۲۰۰۲

■ فیلم‌های اوتا با ۲۰۱۹ بیش از ۷/۲ میلیارد دلار در جهان فروش داشته است — ۲۰۱۹

■ نام او ۸ بار در رتبه‌بندی‌های سالانه بازیگران با بیشترین دستمزد در جهان قرار گرفته است — ۸